

Konu: G m r k Yönetmeliği Değişikliği Hakkında Talebimiz

Tarih: 30/04/2024

96315874 - 30.04.2024

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
G m r kler Genel Müdürlüğü'ne**

Bilindiği üzere; 20.04.2024 tarih ve 32523 sayılı Resm  Gazete 'de yayımlanan G m r k Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 9 uncu maddesi ile 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resm  Gazete 'de yayımlanan G m r k Yönetmeliğinin 563' üncü maddesine eklenen, mesleğimiz ve meslektaŐlarımız aŐısından son derece önem arz eden bazı deđiŐiklikler (8. ve 9. Maddeler) 20 Mayıs 2024 tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiŐtir.

(8) G m r k müŐavirliđi hizmeti veren gerçek ve tüzel kiŐiler, bilgisayar veri iŐleme tekniği yoluyla beyanda bulunulmasına yönelik olarak kullandıkları bilgisayar sistemlerinde verilerin güvenliği için her türlü tedbiri almak zorundadır. Bilgisayar veri iŐleme tekniği yoluyla beyanda bulunulmasına yönelik  c nc  kiŐilerden hizmet alınması durumunda hizmet alınan kiŐiyle yazılı sözleşme yapılması ve bu sözleŐmede hizmet sağlayıcının verilerin güvenliği için her türlü tedbiri alacağı ve sunulan hizmet kapsamındaki bilgi ve sırları aŐıklayamayacađı hususlarının aŐık a belirtilmesi gerekir.

(9) Sekizinci fıkrada yer alan sözleşme Şartını yerine getirmeyen gerçek ve tüzel kişi müŐavirlerin, bu Őart yerine getirilinceye kadar dolaylı temsil hizmeti vermesine izin verilmez."

Eklenen Yönetmelik maddelerine göre G m r k Müşavirlerinin bilgisayar veri iŐleme tekniği yoluyla beyanda bulunulmasına yönelik olarak kullandıkları bilgisayar sistemlerinde verilerin güvenliği için her türlü tedbiri almak zorunda olduğu, ayrıca İhracat, İthalat vb. iŐlemlerde yapılacak beyanların bilgisayar veri iŐleme tekniği yoluyla beyanda bulunulmasına yönelik  c nc  kiŐilerden hizmet alınması halinde, yazılım hizmeti sunan firmalarla yönetmeliğin anılan maddesinde içeriği belirtilmiŐ yazılı sözleşme yapılması gerektiği, bu koŐulları sağlamayanların G m r k MüŐavirliđi hizmetini vermesine izin verilmeyeceği ifade edilmiştir.

Sözleşmeler; tarafların belli bir hukuki sonuç doğurmaya yönelik karşılıklı ve birbirine uygun irade aŐıklamalarından oluŐan hukuki bir iŐlemdir. T.C. Anayasası'nın 48'inci maddesi "herkesin çalıŐma ve sözleşme hürriyeti" olduğundan bahsedilmek suretiyle sözleşme hürriyeti anayasal güvenceye bađlanmıŐtır.

Anayasamızdaki sözleşme özgürlüğü ilkesi, sözleşme yapıp yapmama özgürlüğünü de kapsar. KiŐiler diledikleri sözleşmeyi yapmakta serbest oldukları gibi, hiç kimse istemediği bir sözleşmeyi yapmaya zorlanamaz.

Düzenlemenin 8'inci fıkraya hükmü birçok karışıklığa ve bazen imkânsızlığa; 9'uncu fıkraya ise gümrük müşavirleri ya mesleğini yapamayacak veya sözleşme şartını yerine getirmek zorunluluğu ile iradelerine uygun olmayan sözleşmelere imza atmak zorunda bırakabilecektir. Ayrıca hizmet sunucularının tek taraflı iradelerini yansıtan ve gümrük müşavirince kabul edilmeyen durumlarda mesleğini yapması engellenen gümrük müşavirlerine disiplin cezası verilmesi de söz konusu olacaktır. Taraf iradesini yansıtmayan bir sözleşmeyi imzalamayan meslek mensubunun mesleğini icra yetkisinin kaldırılmasına ilişkin durumların ancak kanuni bir düzenleme ile belirlenmesi gerekmektedir.

Anılan fıkralar Anayasaya ve Kanunlara uygun olmadığı gibi hayatın olağan akışına da uygun değildir. Zira sözleşmeler karşılıklı edimleri içeren taraf iradelerinin tezahürüdür. Bir tarafın isteği ile sözleşme kurulması mümkün değildir. Hal böyle olunca veri sağlayıcısı katlanılması imkânsız şartlar istemesi halinde ya da iradi olarak sözleşmeyi imzalamayan gümrük müşavirinin cezalandırılması hayatın olağan akışına da uygun değildir.

Sözleşmeler taraf iradelerine göre düzenleneceği için sözleşmelerin yönetmelik şartını karşılayıp karşılamadığı tereddütleri oluşabilecek, değerlendirme yapan idarenin takdiri de bazen hatalı olabilecektir. Ayrıca sözleşmelerin takibi, incelenmesi, dosyalanması ve muhafazası da büyük zaman ve masraf kaybına neden olabilecektir.

Makamlarınızca arayüz programlarına ihtiyaç duyulmadan, Gümrük Müşavirlerince tüm işlemlerin Bakanlığımız portallarından yapılabilecek bir şekilde teknik altyapının hazır hale getirilmesi sonrasında, sübjektif değerlendirmeye matuf sözleşme yapma zorunluluğu yerine objektif şartların belirlenmesi için değişikliklerin yapıldığı anılan Yönetmeliğin 1'inci maddesinde yer alan "teknik yeterlilikler için Bakanlıkça yapılacak belirleme" hükmü kapsamında yazılım ve veri sağlama şirketlerinin hizmet sunumu şartlarının ve sorumluluklarının belirlenmesi ile gümrük müşavirlerinin / şirketlerinin de kendi bilgisayar güvenliklerini sağlamak için gerekli tedbirleri alması yönünde yapılacak düzenleme, hem Anayasa'ya ve yasalara, hem de adalete daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca İhracat ve İthalat işlemleri başta olmak üzere, Gümrük Müşavirlerince yapılan beyanlar öncesi ve sonrasında bazı kişi, kurum ve kuruluşlara belgeler gönderilmektedir şöyle ki;

- İhracat beyannamesi hazırlanma aşamasında tescilden önce sistem üzerinden beyanname bilgileri elektronik olarak İhracatçı Birliği Kaydı için gönderilmektedir.
- Ticaret veya Sanayi Odalarınca Menşe veya ATR belgeleri onaylanması için fatura ve bilgiler bu kurumlarla paylaşılmaktadır.
- Özellikle işlemleri tamamlanmış ihracat beyannameleri ve ekleri, transit beyanlarına esas olmak üzere taşıma işlerini yürütecek temsilcilerine (Deniz, Kara ve Hava taşıma acenteleri) gönderilmektedir.
- İhracı ve İthalatı kurum iznine tabi olan (Tarım İl Müdürlüğü, Ziraat Karantina, Veterinerlik, TSE vb. kurum ve kuruluşlar) eşyalar için izin alma aşamasında kurumlara bilgi ve belgeler sunulmaktadır.

Gümrük işlemleri sürecinin aynı zamanda tedarik zinciri sürecinin önemli bir parçası olması nedeniyle gümrük beyannamesine konu olabilecek bilgi ve belgelerin gerek gümrükleme sürecinde gerekse tedarik zinciri sürecinde birçok gümrük paydaşları kanalıyla ve dış ticaret mevzuatı gereği birçok kamu kurum ve kuruluşları ile paylaşılıyor olması dış ticaretin olağan akışı gereğidir. Bu sürece ilişkin yalnızca Gümrük Müşavirlerinden bu bilgi ve belgelerin paylaşılmaması ve gerekli önlemlerin alınması yönünde Yönetmelik değişikliği ile ciddi sorumluluklar yüklenmesi, aynı bilgilere veya bir kısmına haiz diğer kişi, kurum ve kuruluşlara yönelik bir düzenleme ve sorumluluk yüklenilmemesi Anayasamızın ölçülülük ilkesi ile de bağdaşmayacağı göz önüne alınarak söz konusu düzenlemenin yeniden değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Arz ve izah etmiş olduğumuz nedenler Sayın Bakanlığınızın resen göz önüne alacağı nedenlerle 20 Nisan 2024 tarih 32523 sayılı resmî gazetede yayınlanan “Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 9’uncu maddesinin 8 ve 9’uncu fıkralarının Anayasaya, Kanuna ve hayatın olağan şartlarına uygun olmadığından, bu düzenlemenin Yönetmelikten çıkarılması ihtiyacının hasıl olduğu mütalaa edilmiştir.

Gereğini takdir ve tensiplerine arz ederiz.

Saygılarımızla,



Atilla ŞAHİN

Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı



Orhan KATTAŞ

Bursa Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı



Serdar KESKİN

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı



Taşkın DALAY

İzmir Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı



CebraİL ÖRMAN

Mersin Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı